

میرحسین موسوی: کارگران و معلمان آزادی می‌خواهند چرا که آزادی باعث می‌شود تشکلهای صنفی و سیاسی خود را تشکیل دهند و فعالیت سیاسی کنند. راهی برای گشایش امور خود و ملت پیدا کنند. آنها دنبال عدالت هستند. چه عدالت در سطح معیشتی و اقتصادی و چه در سطح توزیع منزلت‌های اجتماعی...
(از پیام میرحسین موسوی به مناسبت روز جهانی کارگر و روز معلم)

شماره ۷۳ — ۹ اسفند ۱۳۹۳

تشکل‌های مستقل کارگری، ضامن مبارزه مؤثر برای تأمین حداقل مزد

هفته‌های آخر هر سال، تعیین حداقل مزد در سال بعد، بحث روز کارگران است. بر طبق بند ۱ ماده ۴۱ قانون کار، «شورای عالی کار» باید به‌طور سالانه حداقل مزد کارگران را با توجه به نرخ تورمی که از طرف بانک مرکزی اعلام می‌شود، تعیین کند. بند ۲ این ماده تأکید می‌کند که حداقل دستمزد باید به اندازه‌ای باشد که «هزینه‌های زندگی یک خانواده که تعداد متوسط آن توسط مراجع رسمی اعلام می‌شود» (۴ نفر) را تأمین نماید. مقاله‌نامه شماره ۱۳۱ سازمان بین‌المللی کار مربوط به تعیین حداقل دستمزد است. ایران به این مقاله‌نامه که مزدبگیران را در برابر پرداخت‌های ناچیز حمایت می‌کند، ملحق شده است و ملزم به اجرای آن می‌باشد. بر طبق مواد این موافقت‌نامه «حداقل دستمزد باید با ضمانت نیروی قانون اعمال شود، و نباید کاهش داده شود، و شخص یا اشخاصی که حداقل دستمزد را رعایت نکنند، مشمول کیفر جزایی یا مجازات‌های درخور دیگر خواهند شد»، در تعیین حداقل مزد «باید آزادی مذاکره دسته‌جمعی کاملاً محترم شناخته شده و رعایت شود» و بر اساس معیارهایی نظیر «نیازهای کارگران و خانواده‌هایشان، سطح کلی دستمزدها در کشور، هزینه زندگی، مزایای تأمین اجتماعی، و سطح زندگی نسبی دیگر گروه‌های اجتماعی» مشخص گردد.

۲۵ سال است که ماده ۴۱ قانون کار اجرا نمی‌شود. برخلاف بند یک این ماده سال‌هاست حداقل مزد، حتی بر اساس نرخ تورمی که مراجع دولتی اعلام کرده‌اند، افزایش نیافته است. برای نمونه در فاصله سال‌های ۷۹ تا ۹۳ حداقل دستمزد کارگران در مجموع حدود ۷۵ درصد نسبت به نرخ رسمی تورم عقب‌ماندگی دارد. و در مورد بند ۲ ماده ۴۱ قانون کار، شورای عالی کار و نمایندگان سه‌جانبه آن اصولاً چشم‌شان را به روی آن بسته‌اند و از خود سؤال نمی‌کنند چگونه یک خانواده با تعداد متوسط ۴ نفر می‌تواند با ماهی ۶۰۸ هزار تومان زندگی کند، در حالی که بنابر آمار مختلف، خط فقر ۲ تا ۴ برابر رقم حداقل مزد سالجاری است. به‌گفته فعالین کارگری، کسانی که حداقل دستمزد را دریافت می‌کنند، تنها قادرند ۱۰ روز اول ماه را با حقوق خود سرکنند و برای بقیه روزها تا حقوق بعدی باید به فکر شغل دوم یا راه‌های دیگر درآمدی باشند.

این وضعیت نتیجه تغییراتی است که از زمان خاتمه جنگ در ساختار اقتصادی کشور صورت گرفته است. از آغاز دهه ۷۰ سیاست‌های اقتصادی موسوم به تعدیل ساختاری در ایران اجرا شده است و با شدت و ضعف تاکنون ادامه یافته است. در نتیجه اجرای این سیاست‌ها حقوق اقتصادی و اجتماعی کارگران مندرج در مفاد قانون اساسی و قانون کار زیر پا گذاشته شده است.

برای نمونه پس از پایان جنگ تاکنون، شاهد رشد قراردادهای موقت کار که امروزه به بیش از ۹۰ درصد قراردادهای کار رسیده است؛ ایجاد و گسترش شرکت‌های پیمانکاری و قطع رابطه حقوقی کارگران با کارفرمایان؛ خروج کارگاه‌های زیر ۵ و ۱۰ نفر از شمول قانون کار؛ تصویب مقررات خاص اشتغال در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی؛ اجرای شیوه‌نامه استاد-شاگردی؛ و... بوده‌ایم که در جهت نفی یا تعلیق حمایت‌های قانونی مندرج در قوانین کار و تأمین اجتماعی از کارگران عمل کرده‌اند.

تضییق حقوق کارگران تنها به عدم برخوردی آنها از دستمزدی مطابق با مفاد قانون کار محدود نمی‌شود؛ اقتصاد سوداگرانه‌ای که بر کشور حاکم است بر اساس با تولید صنعتی که حول فعالیت کارگر می‌چرخد، مشکل دارد.

پیشبرد مؤثر مبارزات کارگران کشورمان و احقاق حقوق قانونی آنها در گرو ایجاد تشکلهای مستقل کارگری است. برپایی این تشکل‌ها بر مبنای اصل ۲۶ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و شرایط پیش‌بینی شده در مقاله‌نامه‌های ۸۷ و ۹۸ سازمان بین‌المللی کار، حق طبیعی کارگران است.

بیکاری ۱۰۰ هزار کارگر نساجی در ۱۰ سال گذشته

رئیس هیأت مدیره انجمن صنایع نساجی ایران، از بیکاری ۱۰۰ هزار نفر به علت تعطیلی کارخانجات نساجی در ده سال گذشته خبر داد. وی تقدینگی، بالا بودن نرخ بهره بانکی، نقل و انتقال پول و کمبود پنبه را مهم‌ترین مشکلات صنعت نساجی کشور عنوان کرد. مروج حسینی در عین حال تأکید نمود که «ما یکی از تولیدکنندگان عمده پنبه دنیا بودیم در حال حاضر فقط ۲۵ درصد پنبه در داخل تولید می‌شود». نامبرده همچنین وجود تحریم‌های ظالمانه علیه کشورمان را باعث افزایش هزینه صادرات دانست.

تجمع و تحصن پرستاران و معلمان

حدود ۲۰۰۰ نفر از پرستاران کشور ۳ اسفند و در آستانه روز پرستار، برای سومین بار در یک سال اخیر در مقابل مجلس تجمع کردند. آنها از شهرهای مختلف کشور خود را به تهران رسانده بودند. پرستاران نسبت به اجرا نشدن قانون تعرفه‌گذاری خدمات پرستاری و افزایش اختلاف پرداختی بین پزشکان و پرستاران پس از اجرای طرح تحول نظام سلامت معترض‌اند.

۳ اسفند همچنین در تعداد زیادی از مدارس کشور، معلمان در اعتراض به وضعیت نابسامان آموزش و پرورش با تحصن در مدارس یا ادارات، از حضور در کلاس‌های درس امتناع کردند.

اعتراضات کارگری در هفته گذشته

بافق: اعتراض صنفی کارگران معدن کوشک که از اول هفته گذشته، ۲ اسفند، آغاز شد، کماکان ادامه دارد. کارگران این معدن در اعتراض به تأخیر در پرداخت حقوق ماه‌های دی و بهمن سال جاری و همچنین اخراج ۱۷ کارگر این واحد، کار در بخش‌های مختلف معدن را متوقف کرده‌اند و خواستار رسیدگی به وضعیت شغلی‌شان شده‌اند.

عسلویه: دوم اسفند حدود ۲۰۰ نفر از کارگران شرکت پیمانکاری «سپکو»، فازهای ۱۳ و ۱۴ عسلویه، در اعتراض به پرداخت نشدن مطالبات مزدی خود طی سه ماه گذشته، با برپایی یک اجتماع صنفی در مقابل درب ورودی سایت، مانع ورود و خروج خودروها شدند. این کارگران می‌گویند، همچنین دست کم حق بیمه آنان از نیمه دوم سال تاکنون پرداخت نشده است.

طبق خبری دیگر، صدها نفر از کارگران پیمانکاری فازهای ۱۵ و ۱۶ در اعتراض به طولانی شدن مطالبات مزدی خود از ۲ اسفند تاکنون از انجام کار خودداری کرده‌اند.

اصفهان: کارگران کارخانه پلی‌اکریل پس از دو روز اعتراض در ۲ و ۳ اسفند، موفق به دریافت حقوق دی ماه از کارفرما شدند.

آزادشهر گلستان: حدود ۷۰۰ کارگر معدن زغال سنگ «زمستان یورت» (شمال غرب) واقع در فاصله ۱۴ کیلومتری این شهرستان، ۳ اسفند در اعتراض به تعویق ۴ ماه حقوق معوقه، کاهش حقوق، نوع قرارداد کار، عدم اجرای طرح طبقه‌بندی مشاغل، پرداخت نشدن اضافه‌کاری‌ها و... مقابل درب ورودی معدن تجمع کردند.

اهواز: حدود ۷۰ نفر از کارگران پیمانکاری اداره آب و فاضلاب که ۵ ماه حقوق دریافت نکرده‌اند، ۴ اسفند در مقابل دفتر شرکت پیمانکاری «پرتو داچک» تجمع کردند.

تهران: بازیکنان صنعت فولاد کشور ۵ اسفند همزمان با آغاز صحن علنی مجلس در اعتراض به تعویق دریافت مستمری‌شان مقابل مجلس تجمع کردند.

همچنین در همین روز، کارگرانی از برخی مراکز کارگری تهران با تجمع در مقابل مجلس با اعتراض به شرایط فلاکت‌بار معیشتی کارگران خواهان پر کردن فاصله حداقل هزینه بالای ۳ میلیون تومانی با حداقل مزد ۶۰۸ هزار تومانی شدند. در این تجمع تعدادی از فعالین اتحادیه آزاد کارگران ایران و کارگرانی از شرکت ایران خودرو، لاستیک البرز، شرکت واحد تهران، نورد لوله صفا و... شرکت داشتند.

کرمان: ۵ اسفند نزدیک به ۵۰ کارگر کارخانه کرمانیت، در اعتراض به پرداخت نشدن حقوق و معوقات ۹ ماهه گذشته خود در مقابل فرمانداری این شهرستان تجمع کردند.

شهرک صنعتی البرز: حدود ۱۲۰ کارگر کارخانه شیشه آبکینه، ۵ اسفند در اعتراض به پرداخت نشدن ۴ ماه حقوق مقابل ساختمان اداره کار شهرستان قزوین تجمع کردند.

کلمه کارگری را پس از خواندن، کنار نگذارید، دست به دست کنید. هر ایرانی یک رسانه است.